

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 338/2010 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice

Furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice se realizează în România în condițiile regimului de autorizare generală adoptat de către Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (în continuare, *ANCOM*), regim juridic care determină drepturile și obligațiile furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice, în urma notificării intenției de a presta astfel de activități, în condițiile stabilite prin cadrul de reglementare în vigoare. În acest sens, în prezent, sediul materiei se regăsește în Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 338/2010 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice.

Conform prevederilor art. 8 alin. (1), coroborate cu cele ale art. 9 alin. (1) lit. b), din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, Autoritatea este îndrituită a modifica Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 dacă circumstanțele în care s-a emis autorizația generală s-au modificat, cu respectarea principiilor obiectivității și proporționalității și numai după parcurgerea procedurii de consultare publică.

Intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, act normativ care a transpus în legislația națională modificările mai multor directive adoptate la nivelul Uniunii Europene și a realizat un proces de sistematizare a cadrului de reglementare aplicabil în domeniul comunicațiilor electronice, a generat o nouă realitate juridică, ce are implicații inclusiv la nivelul regimului de autorizare generală. Mai mult decât atât, prevederile art. 154 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 au creat în sarcina ANCOM obligația de a revizui regimul de autorizare generală pentru a-l pune în acord cu noile dispoziții aplicabile cadrului de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice.

Pe cale de consecință, ANCOM a supus consultării publice un proiect de decizie de modificare și completare a Deciziei președintelui ANCOM nr. 338/2010, având ca principal obiectiv adoptarea unor prevederi în legislația secundară care să reflecte dispozițiile relevante ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, iar în subsidiar să valorifice experiența dobândită de Autoritate de-a lungul timpului, ca urmare a aplicării legislației secundare în această materie.

Perioada de consultare pentru proiectul deciziei președintelui ANCOM pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 338/2010, publicat pe pagina de internet a Autorității la data de 25 august 2012, a expirat la data de 08 octombrie 2012.

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite, cu respectarea principiului confidențialității, în care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Dispozițiile incluse în proiectul supus consultării publice, astfel cum sunt reglementate în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, precum și prevederile legale în vigoare din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 pentru care Autoritatea nu a adus în atenția publicului propuneri de modificări sau completări, nu vor face subiectul observațiilor ori dezbaterilor, având în vedere că acestea au fost deja supuse unor consultări publice anterioare.

Observațiile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare se referă, în principal, la următoarele aspecte:

1. Regimul juridic aplicabil persoanelor străine, stabilite cu titlu principal în alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care intenționează să furnizeze, cu caracter temporar, rețele sau servicii de comunicații electronice pe teritoriul României

ANCOM, fiind de opinia că implicațiile reglementării acestui aspect transcend cadrul strict național din perspectiva prevederilor art. 56 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (în continuare, *TFUE*), a solicitat suportul Comisiei Europene – Directoratul General Rețele de Comunicare, Conținut și Tehnologie – în scopul determinării compatibilității modificărilor și completărilor propuse a fi aduse art. 5 din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 cu exigențele care decurg din libertatea de prestare a serviciilor.

Analizând dispozițiile art. 5 din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, în lumina prevederilor art. 56 din TFUE, respectiv a celor ale art. 3 și 6 din Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind autorizarea rețelor și serviciilor de comunicații electronice, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului, luând în considerare și jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene (în continuare, *CJUE*), Comisia Europeană a fost de opinia că unele dintre aceste prevederi ar putea să ridice îndoieli în privința compatibilității depline cu legislația adoptată la nivelul Uniunii Europene (în continuare, *UE*).

În acest sens, în mod concret, Comisia Europeană a supus atenției ANCOM prevederile referitoare la obligativitatea desemnării unei adrese pe teritoriul României pentru desfășurarea parțială sau integrală a activității de furnizare de rețele sau de servicii de comunicații electronice, respectiv a unei adrese de contact pe teritoriul României a persoanei împuternicite să angajeze răspunderea solicitantului în relația cu ANCOM, în cazul solicitantului persoană străină, stabilită cu titlu principal în alt stat membru al UE sau al Spațiului Economic European (în continuare, *SEE*), care intenționează să furnizeze, cu caracter temporar, rețele sau servicii de comunicații electronice pe teritoriul României.

Analizând argumentele Comisiei Europene, precum și considerentele jurisprudenței CJUE indicată de aceasta, ANCOM a ajuns la concluzia că ar putea reflecta asupra anumitor intervenții pe textul art. 5 din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 având ca obiectiv înlăturarea eventualelor semne de întrebare în legătură cu armonizarea unor prevederi din acesta cu legislația adoptată la nivelul UE.

Urmare a acestui proces de reflecție, precum și a contactelor informale ulterioare cu reprezentanții forului comunitar, ANCOM propune ca art. 5 din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 să aibă următorul cuprins:

„Art.5. – (1) Solicitantul va anexa la formularul-tip al notificării următoarele documente, care fac parte integrantă din aceasta:

a) certificatul de înregistrare la oficiul registrului comerțului al persoanei juridice sau, după caz, al persoanei fizice autorizate, al întreprinderii individuale ori al întreprinderii familiale, în copie, ori în situația persoanei juridice de drept privat fără scop patrimonial certificatul de înregistrare fiscală, în copie, precum și certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor sau în Registrul federațiilor, după caz, în copie;

b) dovada calității de reprezentant al solicitantului a persoanei care semnează formularul-tip al notificării, în copie, sau actul de identitate al solicitantului persoană fizică autorizată, în copie;

c) fișa de descriere a rețelelor și serviciilor.

(1¹) În cazul solicitantului persoană străină cu sediul principal în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European, care nu s-a stabilit în România, în locul documentelor prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se vor anexa documente emise în conformitate cu legislația din statul membru de origine conținând informații echivalente, în copie. Solicitantul poate desemna o adresă de contact pe teritoriul României pentru primirea corespondenței, precum și o persoană împuternicită să angajeze răspunderea acestuia în relația cu ANCOM, situație în care va transmite documentele de identificare ale respectivei persoane, în copie.

(2) Se abrogă

(3) Solicitantul persoană străină, stabilit în România prin înființarea unei unități fără personalitate juridică, va transmite, în copie, documentele de identificare corespunzătoare societății-mamă, în mod suplimentar față de documentele prevăzute la alin. (1) aferente sediului secundar.

(4) Se abrogă

(5) Se abrogă

(6) Solicitantul poate indica, în cuprinsul formularului-tip al notificării, data estimativă a începerii furnizării fiecărui tip de rețele sau servicii de comunicații electronice. Data estimativă reprezintă data de la care solicitantul dobândește, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 7 alin. (1), drepturile și obligațiile prevăzute de regimul de autorizare generală pentru fiecare tip de rețele sau servicii de comunicații electronice.

(7) În cazul în care solicitantul nu a indicat nicio dată estimativă ori a indicat o dată estimativă anterioară datei realizării notificării, acesta dobândește drepturile și obligațiile prevăzute de regimul de autorizare generală pentru tipurile de rețele sau de servicii de comunicații electronice indicate în notificare, de la data realizării notificării în condițiile art. 7.

(8) Toate documentele într-o limbă străină transmise ANCOM de către un solicitant trebuie însoțite și de o traducere autorizată în limba română."

După cum se poate remarca, modificările prezintă interes numai pentru solicitanții persoane străine stabilite cu titlu principal în alt stat membru al UE sau al SEE care intenționează să furnizeze, cu caracter temporar, rețele sau servicii de comunicații electronice pe teritoriul României. Aceste persoane vor atașa la formularul tip al notificării documente conținând informații echivalente celor care se solicită în cazul persoanelor stabilite, cu titlu principal sau secundar, pe teritoriul României, la care se adaugă fișa de descriere a rețelelor și serviciilor.

În scopul comunicării facile cu Autoritatea, persoanele străine indicate mai sus au dreptul să desemneze o adresă de contact pe teritoriul României, ANCOM recomandând exercitarea acestui drept.

De asemenea, ANCOM, venind în sprijinul persoanelor străine indicate mai sus, a precizat expres în cuprinsul alin. (1¹) faptul că acestea au dreptul de a împuternici o persoană care să le angajeze răspunderea în relația cu ANCOM, această persoană putând fi alta decât reprezentantul legal, în această situație fiind necesară transmiterea către ANCOM a documentelor de identificare ale respectivei persoane.

Unul dintre respondenți solicită ANCOM ca la propunerea de text pentru art. 5 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 să analizeze oportunitatea menținerii obligației ca documentele de identificare corespunzătoare societății-mamă transmise de solicitantul persoană străină, stabilit în România prin înființarea unei unități fără personalitate juridică, să fie și în traducere autorizată sau legalizată. De asemenea, respondentul prezintă aceeași observație și în cazul documentelor transmise ANCOM de către solicitantul persoană străină cu sediul principal în unul dintre statele membre ale UE sau ale SEE, care își exercită dreptul de liberă prestare a serviciilor în România.

ANCOM face precizarea că obligația de a transmite orice documente într-o limbă străină însoțite de o traducere autorizată în limba română se regăsește în propunerea de modificare a art. 5 din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 în cuprinsul alin. (8), înțelegându-se că acesta are aplicabilitate generală, nemaifiind necesară precizarea de fiecare dată a câte unei dispoziții exprese.

O altă propunere venită din partea unui respondent vizează înlocuirea sintagmei „care nu s-a stabilit în România”, menită a identifica solicitantul străin care dorește să-și exercite dreptul de liberă prestare a serviciilor în România, cu sintagma „care nu are un sediu secundar în România”.

ANCOM precizează că sintagma „care nu s-a stabilit în România” a fost aleasă pentru a cuprinde în textul legal toate formele posibile de stabilire în România: prin înființarea unui sediu secundar cu personalitate juridică (de exemplu, filială) ori a unei unități fără personalitate juridică (de exemplu, birou, agenție, sucursală etc.), venind astfel în sprijinul interpretării și înțelegerii prevederilor legale de către destinarii acestora. Prin urmare, sintagma propusă de către respondent nu a putut fi acceptată de ANCOM, întrucât există riscul să genereze confuzii asupra sferei de cuprindere a acesteia.

2. Dreptul, respectiv obligația de a negocia și încheia acorduri de acces sau de interconectare

Unul dintre respondenți solicită ANCOM să motiveze introducerea pct. 3.3.1.¹ în Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 și să precizeze „situațiile în care ANCOM se va prevala de noile dispoziții”. De asemenea, în opinia acestuia, prevederile propuse pentru pct. 3.3.1.¹ în Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 au un caracter de noutate, sunt subiective și, fără criterii specifice de evaluare, vor conduce la abuzuri.

Totodată, același respondent solicită și eliminarea sintagmei „într-un termen rezonabil” din textul propus pentru pct. 3.3.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 motivând că obligativitatea negocierii „într-un termen rezonabil” este susceptibilă de a afecta grav aplicarea principiilor obiectivității, nediscriminării și proporționalității în activitatea de reglementare.

Un alt respondent solicită, de asemenea, eliminarea sintagmei „într-un termen rezonabil” din cuprinsul propunerii pentru pct. 3.3.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 argumentând că aceasta nu se regăsește în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, precum și că ar putea afecta procesul de negociere dintre operatori.

Alt respondent consideră că nu se justifică introducerea pct. 3.3.1.¹ în Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, deoarece:

a) legislația primară, în concret Codul civil și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, nu individualizează elementele care trebuie avute în vedere atunci când se evaluează îndeplinirea obligației de negociere;

b) elementele obiective din textul propus pentru pct. 3.3.1.¹ vor dobândi un caracter subiectiv în raport de operatorii implicați în procesul de negociere;

c) ANCOM analizează aceste elemente atunci când evaluează îndeplinirea obligației de negociere;

d) autoritatea de reglementare din Regatul Belgiei nu a inclus într-un document de informare privind drepturile și obligațiile legate de acces și interconectare o descriere detaliată a scopului noțiunii negociere de bună-credință, acestea fiind potrivit a fi detaliate în jurisprudență și nu la nivel de reglementare.

În cazul menținerii sintagmei „într-un termen rezonabil”, respondenții solicită includerea în text a aspectelor în funcție de care ANCOM va aprecia rezonabilitatea termenului de negociere.

ANCOM dorește să clarifice și să sublinieze că prevederile propuse pentru pct. 3.3.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 nu reprezintă obligații noi în sarcina furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, ci sunt precizări menite să ajute furnizorii în aprecierea modului în care își pot îndeplini în mod adecvat responsabilitățile care decurg din obligația de negociere.

Astfel, conduita operatorului în privința executării obligației de negociere cu bună-credință poate fi ghidată în funcție de principiile prevăzute de dispozițiile supuse consultării publice. Din formularea utilizată de către unul dintre furnizori în cuprinsul observațiilor transmise („situațiile în care ANCOM se va prevala de noile dispoziții”), rezultă că nu a fost pe deplin înțeles rolul acestor prevederi care reiterează drepturile și obligațiile ce revin furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011. Astfel, se pot „prevala” de dispoziția în discuție părțile care solicită negocierea unui acord de interconectare, iar nu ANCOM. În situația în care se pretinde nerespectarea obligației de negociere, ANCOM evaluează comportamentul părților în funcție de criteriile enunțate de propunerea de text pentru pct. 3.1.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, respectiv rezonabilitate, disponibilitate, promptitudine și, evident, cu luarea în considerare a tuturor circumstanțelor concrete ale cazului.

Pe de altă parte, ANCOM subliniază că precizările suplimentare aduse de prevederea analizată au rolul exclusiv de a consacra la nivel legislativ anumite principii rezultate din practica Autorității, principii care este necesar a fi înțelese și aplicate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice cărora le incumbă obligația de negociere și care, totodată, în cazul unui litigiu, vor sta la baza aprecierii de către ANCOM a modului în care aceștia și-au îndeplinit obligația.

În opinia ANCOM, faptul că elementele precizate la pct. 3.3.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 sunt cele necesare Autorității în scopul analizării îndeplinirii obligației de negociere și, mai mult, au fost confirmate și de alți furnizori prin observațiile și răspunsurile transmise

pentru proiectul supus consultării, reprezintă argumente solide în sprijinul menținerii textului propus, și nicidecum în favoarea eliminării lui din proiectul de decizie.

În ceea ce privește faptul că legislația primară nu individualizează elementele care trebuie avute în vedere când se evaluează îndeplinirea obligației de negociere, ANCOM consideră că acesta nu poate fi, în sine, un argument pentru neincluderea acestor elemente în legislația secundară.

Referitor la susținerile potrivit cărora negocierea „într-un termen rezonabil” ar afecta acest proces, respectiv că ar afecta grav aplicarea principiilor obiectivității, nediscriminării și proporționalității în activitatea de reglementare, ANCOM constată că acestea nu sunt sprijinite de nicio justificare. ANCOM consideră că, dimpotrivă, sintagma „într-un termen rezonabil” atrage atenția asupra faptului că tergiversarea negocierilor nu reprezintă executarea obligației de negociere. În lipsa oricăror explicații suplimentare care să argumenteze din punct de vedere logic susținerile respondenților, apreciem că acestea nu sunt întemeiate și, în consecință, nu pot fi acceptate.

În ceea ce privește opinia primită în cadrul consultării publice, conform căreia elementele obiective din textul propus pentru pct. 3.3.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 sunt susceptibile de a dobândi un caracter subiectiv în raport de operatorii implicați în procesul de negociere, ANCOM consideră că elementele în sine rămân obiective, caracterul obiectiv al acestora fiind dat chiar și de faptul că aceleași elemente se aplică în toate cazurile, doar aplicarea lor în practică se face diferențiat, așa cum este și firesc, raportat la particularitățile speței analizate. Acesta este și motivul pentru care în textul propus pentru pct. 3.3.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 se precizează că termenul rezonabil se apreciază de la caz la caz, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei situații în parte. Considerăm criteriile menționate în text, respectiv rezonabilitate, disponibilitate, promptitudine, relevante în ceea ce privește rezonabilitatea termenului în care se negociază și, evident, relevante inclusiv în aprecierea de la caz la caz a bunei-credințe manifestate pe parcursul negocierilor. Lipsa oricăruia dintre comportamentele asociate criteriilor menționate poate conduce la tergiversarea negocierii și ridică semne de întrebare asupra bunei-credințe.

În ceea ce privește susținerea că dispozițiile pct. 3.3.1.¹ din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 nu sunt justificate pentru că autoritatea de reglementare din Regatul Belgiei nu descrie detaliat scopul noțiunii de „negociere cu bună-credință” într-un document de informare, ci consideră suficiente o serie de principii generale – furnizorul care are obligația de a negocia trebuie cel puțin să răspundă cererii solicitantului; de principiu, negocierea presupune schimbarea de oferte și contraoferte; de principiu, schimbul de oferte și contraoferte trebuie să fie posibil pentru acele elemente care trebuie să fie reglementate printr-un acord de interconectare etc. –, ANCOM atrage atenția asupra faptului că prevederile pct. 3.3.1.¹ nu reprezintă o descriere detaliată a scopului noțiunii de „negociere cu bună-credință” și că, în niciun caz nu prezintă un nivel de detaliere mai ridicat decât principiile generale reținute de autoritatea de reglementare din Regatul Belgiei.

Un respondent consideră că, prin introducerea dispozițiilor corespunzătoare pct. 16 și 24 din proiectul de decizie supus consultării publice, Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 va acorda dreptul, respectiv va stabili obligația de a negocia și încheia acorduri de interconectare și în sarcina furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului, arătând că textul în vigoare al actului normativ care se modifică și se completează stabilește aceste drepturi și obligații doar pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice. În consecință, acest respondent solicită eliminarea pct. 16 și 24 din proiectul de decizie supus consultării publice, care au ca obiect amendarea pct. 2.4., respectiv a pct. 3.3.3. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 .

De asemenea, același respondent solicită clarificări legate de noțiunea de rețele publice de comunicații electronice, cu particularizarea cazului furnizorilor de tip MVNE (Mobile Virtual Network Enabler) care, în opinia acestuia, dacă ar dezvolta o rețea, nu ar

utiliza-o pentru a furniza servicii unor abonați, ci unor operatori de tip MVNO (Mobile virtual network operator) și, în consecință, nu ar trebui să aibă dreptul de a negocia acorduri de interconectare.

ANCOM precizează că textul propus pentru pct. 2.4. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 este în deplină concordanță cu prevederile art. 10 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011. Pct. 16 din proiectul de decizie supus consultării publice nu modifică fondul acestei dispoziții legale, singurul amendament fiind legat de actualizarea trimiterilor la referințele legale în vigoare. Prin urmare, nu poate fi admisă solicitarea de eliminare a pct. 16 din proiectul de decizie supus consultării publice.

În ceea ce privește amendamentele aduse pct. 3.3.3. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 prin pct. 24 din proiectul de decizie supus consultării publice, ANCOM acceptă comentariile respondentului cu privire la destinatarii obligației, respectiv ai dreptului de negociere a acordurilor de interconectare, agreând faptul că numai furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice le incumbă această obligație, respectiv pot beneficia de acest drept. În consecință, ANCOM a procedat la reformularea corespunzătoare a prevederilor proiectului de decizie pentru a le pune în acord cu dispozițiile cadrului legal primar, solicitarea respondentului de eliminare în totalitate a acestor prevederi neputând fi însă acceptată.

Respondentul prezintă speța unui furnizor de tip MVNE, care dacă ar dezvolta o rețea, ar utiliza-o doar pentru furnizarea de servicii către operatori de tip MVNO, iar nu pentru furnizarea de servicii direct către abonați. În opinia acestui respondent, furnizorul de tip MVNE nu ar beneficia de dreptul de a negocia și încheia acorduri de interconectare, întrucât *„este absolut necesar ca interconectarea să se realizeze între rețele capabile să deservească utilizatori final”*.

Cu toate că subiectul prezentei consultări publice nu îl reprezintă determinarea întinderii obligației de interconectare, ANCOM va prezenta unele considerații asupra acestei probleme în scopul de a oferi persoanelor interesate o imagine corectă asupra realității juridice care decurge din dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Astfel, interconectarea este definită la art. 4 alin. (1) pct. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011¹ drept legătura fizică și logică realizată între rețele publice de comunicații electronice pentru a permite comunicarea dintre utilizatorii rețelelor sau accesul la servicii.

Din cuprinsul textului de act normativ precizat mai sus nu reiese obligația ca rețelele publice de comunicații electronice care fac obiectul acordurilor de interconectare să îndeplinească anumite condiții speciale, precum ar fi așa-zisa capacitate de a deservi utilizatorii finali, esențial fiind ca prin interconectarea acelor rețele să se asigure finalitatea prevăzută de dispozițiile legale, și anume de a crea premisele, posibilitatea ca utilizatorii rețelelor, așadar nu în mod absolut și necesar utilizatorii rețelelor interconectate direct, să poată comunica sau să aibă acces la servicii. Prevederea scopului în definiția legală are menirea de a indica obiectivele, finalitatea interconectării, iar nu de a circumscrie sfera destinatarilor obligației de interconectare.

Această interpretare este susținută și de dispozițiile art. 12 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 care prevăd dreptul operatorilor de rețele publice de comunicații electronice de a negocia acorduri de interconectare în vederea furnizării de servicii de comunicații

¹ Dispoziții care transpun în legislația națională prevederile art. 2 lit. b) din Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații electronice interconectate cu rețeaua oricăreia dintre părți.

Din aceste dispoziții legale decurg două consecințe importante pe care le vom evidenția în continuare:

a) legiuitorul român intenționează ca prin încheierea acordurilor de interconectare între operatorii de rețele publice de comunicații electronice să se asigure furnizarea serviciilor de comunicații electronice, fiind irelevant dacă acest obiectiv se atinge prin interconectarea directă sau indirectă.

b) prin admiterea posibilității interconectării indirecte, legiuitorul român prevede implicit că operatorii rețelilor publice de comunicații electronice interconectate nu trebuie să îndeplinească alte exigențe, precum aceea de furniza servicii de comunicații electronice utilizatorilor finali, important fiind ca prin acordurile de interconectare utilizatorilor unei rețele să li se asigure posibilitatea de a comunica cu utilizatorii unei alte rețele, chiar dacă cele două rețele publice de comunicații electronice nu sunt interconectate în mod direct, ci prin mijlocirea unuia sau mai multor terți, operator(i) de rețele publice de comunicații electronice.

Din această perspectivă, o interpretare în sensul celor arătate de respondent ar conduce la una din următoarele două consecințe:

a) fie ar face inaplicabile dispozițiile art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, în ceea ce privește interconectarea indirectă, deoarece dacă plecăm de la premisa că prin încheierea acordurilor de interconectare trebuie să se realizeze comunicarea numai între utilizatorii rețelilor publice de comunicații electronice în cauză, atunci interconectarea indirectă nu are nicio rațiune de a exista. Interconectarea indirectă nu este o modalitate prin care utilizatorii rețelei operatorului terț li se asigură posibilitatea de a comunica cu utilizatorii unei alte rețele publice de comunicații electronice.

b) fie ar genera inconsecvențe din punct de vedere logic deoarece dacă afirmăm că este posibilă interconectarea indirectă, însă numai în măsura în care operatorul terț, la rândul acestuia, furnizează servicii de comunicații electronice unor utilizatori finali, atunci această condiționare nu are nicio rațiune de a fi. Prin acordurile de interconectare indirectă nu se asigură comunicarea între utilizatorii rețelei operatorului terț și cei ai unui alt operator. În acest context solicitarea ca operatorul terț să furnizeze la rândul acestuia servicii de comunicații electronice unor utilizatori finali nu răspunde niciunui imperativ de ordin logic.

Un argument suplimentar în favoarea interpretării expuse de ANCOM îl reprezintă și jurisprudența CJUE în cauza C-192/08 (TeliaSonera Finland Oyj). În această speță, CJUE a statuat faptul că obligația de negociere în ceea ce privește interconectarea revine operatorilor de rețele publice de comunicații electronice². În acest sens, nici în considerentele hotărârii CJUE, nici în cele ale Avocatului General, nu s-a precizat că operatorii de rețele publice de comunicații electronice trebuie să mai dețină și o altă calitate (de exemplu, furnizori de servicii de comunicații electronice ai utilizatorilor finali) pentru a le incumba obligația, și pe cale de consecință, a putea beneficia dreptul de a negocia și încheia acorduri de interconectare. Mai mult decât atât, CJUE a afirmat că sfera de cuprindere a conceptului de operator de rețele publice de comunicații electronice se determină potrivit legislației naționale³.

În conformitate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) pct. 10 și pct. 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, coroborate cu prevederile punctului 1.2.3. din Anexa nr. 1 la Decizia

² A se vedea considerentul nr. 28 din Hotărârea CJUE în cauza C-192/08.

³ A se vedea considerentele nr. 46 și 47 din Hotărârea CJUE în cauza C-192/08.

președintelui ANCOM nr. 338/2010, un furnizor de tip MVNE ar fi un operator de rețele publice de comunicații electronice, chiar dacă ar asigura servicii numai furnizorilor de tip MVNO.

Având în vedere toate aceste considerente, ANCOM este de opinie că un furnizor de tip MVNE ar avea dreptul de a negocia acorduri de interconectare cu oricare dintre ceilalți operatori de rețele publice de comunicații electronice din România, chiar și în ipoteza în care nu ar asigura în nume propriu servicii de comunicații electronice unor abonați.

3. Securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice.

Unul dintre respondenți apreciază că reiterarea în cuprinsul propunerii de text pentru pct. 3.7 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 a dispozițiilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 nu se justifică, aceste prevederi fiind opozabile tuturor furnizorilor prin efectul legii. De asemenea, respondentul subliniază că prevederile din propunerea de decizie supusă consultării publice nu aduc clarificări suplimentare cu privire la modalitatea de implementare a obligațiilor legale, considerând necesară elaborarea legislației secundare în acest sens.

Doi dintre respondenți solicită stabilirea principiilor în baza cărora operatorii își vor îndeplini obligația stabilită de propunerea de text pentru pct. 3.7.4 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 în scopul de a asigura informarea corespunzătoare a publicului cu privire la existența unei situații de încălcare a securității sau pierdere a integrității care are un impact semnificativ asupra furnizării rețelelor sau serviciilor.

Suplimentar, unul dintre respondenți solicită înlăturarea din cuprinsul propunerii de text pentru pct. 3.7.4. din Anexa nr.1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 a sintagmei „în modalitatea indicată de ANCOM”, considerând-o lipsită de transparență și în neconcordanță cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, opinând că este susceptibilă de a afecta grav din punct de vedere operațional activitatea furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice.

De altfel, acest din urmă respondent consideră că propunerile de text pentru pct. 3.7.4. și 3.7.5 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, oferă Autorității posibilitatea de a evita procedura de consultare publică în legătură cu asigurarea punerii în aplicare a dispozițiilor cuprinse în cap. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ceea ce contravine prevederilor art. 135 din același act normativ. Pe cale de consecință, respondentul solicită completarea textului propus pentru pct. 3.7.5., precum și pentru pct. 3.13.2. și 3.16.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 cu sintagma „măsuri impuse exclusiv prin reglementări emise cu respectarea procedurii de consultare publică în conformitate cu prevederile Ordonanței”.

Totodată, unul dintre respondenți solicită reformularea propunerii de text pentru pct. 3.7.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, în sensul eliminării sintagmei „toate”, motivând că utilizarea acesteia este de natură a modifica dispozițiile corespunzătoare din legislația primară în domeniu, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Proiectul de decizie supus consultării publice preia unele dispoziții din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, considerate de către Autoritate esențiale pentru furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice, inclusiv cu privire la aspecte legate de securitatea și integritatea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice. Aceste dispoziții generale reflectă dispozițiile

Ordonanței de urgență nr. 111/2011, urmând ca principiile, precum și modalitățile concrete de implementare menite să asigure securitatea și integritatea rețelilor și serviciilor de comunicații electronice să fie stabilite în mod detaliat de către ANCOM prin acte normative viitoare specifice.

ANCOM nu împărtășește opinia potrivit căreia propunerile de text pentru pct. 3.7.4. și 3.7.5 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 ar avea ca finalitate eludarea îndeplinirii obligației de urmare a procedurii de consultare publică, fie și numai prin faptul că aceste prevederi reprezintă legislație secundară care, întotdeauna, trebuie interpretată în consonanță cu dispozițiile legislației primare care în cuprinsul art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 solicită expres respectarea procedurii de consultare publică în legătură cu modalitatea concretă de implementare a prevederilor art. 46 și 47 din același act normativ. ANCOM apreciază că observația respondentului a fost formulată fără luarea în considerare a caracterului dual al Deciziei președintelui ANCOM nr. 338/2010, ce cuprinde atât dispoziții care organizează în concret modalitatea de punere în aplicare a legislației primare, cât și dispoziții care se limitează la a reflecta prevederi din legislația primară, în scopul ca acestea să fie mai ușor accesibile persoanelor interesate, urmând eventual ca aceste din urmă aspecte să fie reglementate ulterior în mod concret prin legislație secundară specifică.

În concluzie, ANCOM consideră superfluu să încarce textul proiectului de decizie supus consultării publice cu menționarea expresă că fiecare reglementare viitoare adoptată de către Autoritate se va realiza doar cu respectarea procedurii de consultare publică, în contextul în care există dispoziții exprese în acest sens în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

În ceea ce privește posibilitatea ANCOM de a indica modalitatea în care furnizorii au obligația de a asigura informarea publicului cu privire la existența unei situații de încălcare a securității sau pierdere a integrității care are un impact semnificativ asupra furnizării rețelilor sau serviciilor, considerăm că aceasta decurge din înseși dispozițiile art. 47 alin. (2), coroborate cu cele ale art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011. În măsura în care ANCOM poate solicita furnizorului să informeze publicul în legătură cu existența unei situații descrise mai sus, în mod evident poate determina și modalitatea în care informarea se va realiza pentru a se asigura în mod corespunzător atingerea obiectivelor urmărite. De asemenea, din interpretarea coroborată a prevederilor menționate anterior reiese în mod evident că ANCOM va stabili modalitatea concretă de informare a publicului, precum și principiile care vor fi avute de către operatori la îndeplinirea acestei obligații de informare a publicului, într-o manieră absolut transparentă, care va avea la bază procedura de consultare publică.

Având în vedere aceste considerente, apreciem că nu pot fi acceptate propunerile respondenților în sensul eliminării sintagmei „în modalitatea indicată de ANCOM”, precum și al stabilirii principiilor generale în baza cărora operatorii vor efectua informarea publicului cu privire la existența unei situații de încălcare a securității sau pierdere a integrității care are un impact semnificativ asupra furnizării rețelilor sau serviciilor.

În ceea ce privește ultima dintre observațiile respondenților, respectiv cea referitoare la eliminarea sintagmei „toate” din cuprinsul propunerii de text pentru pct. 3.7.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, apreciem că utilizarea acestei sintagme nu este de natură a modifica sensul textului legal corespunzător din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, semnificația acestei prevederi fiind identică atât în legislația primară, cât și în cea secundară, respectiv aceea că furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au obligația de a lua toate acele măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a garanta integritatea rețelilor și pentru a asigura continuitatea furnizării serviciilor prin intermediul acestor rețele.

4. Disponibilitatea maximă a serviciilor în situații deosebite

Un respondent solicită modificarea și completarea propunerii pentru pct. 3.9.1, 3.9.2 și 3.9.4 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 cu dispoziții care să prevadă în sarcina furnizorilor depunerea tuturor diligențelor necesare furnizării rețelelor și serviciilor în situații deosebite, motivând că în cazul perturbării grave a rețelei nu ar mai putea fi asigurată disponibilitatea „maximă” a serviciilor și ar fi imposibil din punct de vedere tehnic să se asigure neîntrerupt comunicarea, opinând că gravitatea unei perturbări a funcționării rețelei constă tocmai în întreruperea temporară a comunicării.

De asemenea, unul dintre respondenți propune înlocuirea sintagmei „forță majoră” din cuprinsul propunerii de text pentru pct. 3.9.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 cu sintagma „în cazurile prevăzute la art. 3.9.1.”.

Totodată, alți doi respondenți solicită explicarea sintagmei „disponibilitatea maximă” cuprinsă în propunerea pentru pct. 3.9.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 pentru claritatea textului legal.

ANCOM precizează că prevederile pct. 3.9 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 „Furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice în situații deosebite” sunt în deplină concordanță cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Având în vedere că situațiile deosebite sunt de natură a afecta grav viața sau sănătatea persoanelor, acest fapt reclamă necesitatea asigurării rapide a unor mijloace de comunicație și, prin urmare, a apelului la orice resursă disponibilă în acest sens, și nu poate presupune nicidecum doar o simplă obligație de diligență din partea furnizorilor.

În aceste condiții, ANCOM nu poate ca prin legislația secundară adoptată să modifice obligațiile existente în legislația primară în sensul atenuării obligațiilor care le incumbă furnizorilor.

Totodată, utilizarea sintagmei „forță majoră” în cuprinsul propunerii de text pentru pct. 3.9.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 este conformă cu prevederile art. 62 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

De asemenea, „disponibilitatea maximă” se interpretează întotdeauna în conexiune cu impactul cazului specific de „forță majoră”, eveniment ale cărui dimensiune și posibilitate de a se întâmpla nu pot fi anticipate, care însă va fi luat în calcul la elaborarea planurilor alternative de rutare a apelurilor, inclusiv prin intermediul altor rețele în caz de perturbare gravă a unei rețele utilizate pentru furnizarea serviciilor de telefonie destinate publicului.

În plus, furnizorul de servicii de telefonie destinate publicului poate lua măsuri suplimentare pentru a asigura prioritizarea și continuitatea unor servicii importante precum accesul la 112, chiar și în condiții de perturbare gravă/întrerupere a funcționării rețelei, inclusiv prin utilizarea unor rute/rețele alternative neafectate, centre mobile de urgență sau alte facilități/ rețele guvernamentale/ europene/ internaționale destinate situațiilor de urgență. Desigur, aceste planuri alternative trebuie elaborate din timp și aduse la cunoștința autorităților.

5. Utilizarea resurselor de numerotație

Un respondent solicită completarea propunerii de text pentru pct. 3.11.1. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 în sensul precizării exprese că furnizorul de servicii de comunicații electronice este obligat să obțină licență de utilizare a resurselor de numerotație numai pentru numerele din Planul național de numerotație. Respondentul

argumentează că această completare se impune pentru evitarea oricăror dubii privind utilizarea numerotației interne.

ANCOM face precizarea că problema de fond surprinsă de către respondent nu o constituie existența unor probleme de interpretare a prevederilor pct. 3.11.1. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, ci a statutului juridic al numerelor interne de rețea prin intermediul cărora se pot asigura anumite servicii exclusiv utilizatorilor finali din cadrul unei rețele publice de comunicații electronice. Această problemă este în atenția ANCOM care în perioada următoare va consulta public un proiect de decizie care va reglementa relația dintre numerotația internă, Planul național de numerotație și licența de utilizare a resurselor de numerotație.

Același respondent solicită modificarea propunerii de text pentru pct. 3.11.5. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 pentru a fi limpede că aceste dispoziții sunt incidente doar în cazul resurselor de numerotație pentru care au fost agreeți termenii și condițiile de acces din alte rețele.

Analizând încă o dată propunerea de text pentru pct. 3.11.5 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 ANCOM a ajuns la concluzia că aceasta ar putea genera anumite dificultăți de înțelegere și aplicare, iar pe cale de consecință a decis suprimarea ei din proiectul de decizie supus consultării publice.

Un viu interes au suscitat în rândul mai multor respondenți propunerile de text pentru pct. 3.11.5. și 3.11.6. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 în legătură cu situațiile de fraudă sau abuz care pot determina furnizorii, din proprie inițiativă sau la solicitarea ANCOM, să ia măsura extremă a blocării accesului utilizatorilor finali la anumite resurse de numerotație. Astfel, respondenții au solicitat:

a) clarificări în ceea ce privește sfera de cuprindere a noțiunilor de „fraudă” și „abuz”;

b) precizarea expresă în cuprinsul pct. 3.11.6. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 că situațiile de fraudă și abuz se constată în conformitate cu dispozițiile legislației în vigoare și/sau pentru care au fost pronunțate hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile;

c) clarificarea înțelesului termenului de „utilizator final” în lumina prevederilor menționate anterior;

d) modul de aplicare a dispozițiilor propuse în contextul particular al unor planuri naționale de numerotație, care nu permit distingerea între apeluri către numere de utilizator și apeluri către numere prin intermediul cărora se furnizează anumite servicii cu valoare adăugată;

e) explicitarea înțelesului sintagmei „numere internaționale universale gratuite”;

f) clarificări în ceea ce privește sintagma „venituri relevante”, cu indicarea expresă a temeiurilor contractuale în baza cărora ar putea fi oprită efectuarea anumitor plăți;

g) detalierea modului de aplicare a dispozițiilor propuse în situațiile de inbound roaming.

ANCOM remarcă interesul respondenților pentru tema blocării accesului utilizatorilor finali la anumite resurse de numerotație în cazuri de fraudă sau abuz, reflectat prin multitudinea de observații

care pun în evidență diverse aspecte concrete necesare a fi luate în calcul la momentul impunerii unei asemenea măsuri.

Cu toate acestea, modificarea și completarea deciziei privind regimul de autorizare generală nu reprezintă cadrul potrivit pentru clarificarea acestor aspecte foarte concrete. În acest context, ANCOM subliniază că prevederile referitoare la blocarea accesului utilizatorilor finali la anumite resurse de numerotație în cazuri de fraudă sau abuz, cuprinse în propunerea de decizie supusă consultării publice, se limitează la a reflecta dispozițiile art. 73 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 în scopul ca acestea să fie mai ușor accesibile destinatarilor lor. Prin urmare, prevederile din propunerea de decizie supusă consultării publice nu au urmărit organizarea cadrului instituțional concret de punere în aplicare a dispozițiilor din legislația primară.

Astfel, la momentul elaborării legislației secundare concrete privind punerea în aplicare a prevederilor art. 73 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 sau a unei decizii individuale prin care va impune măsuri în temeiul aceluiași dispoziții legale, ANCOM va avea în vedere observațiile primite în cursul prezentei consultări publice și va urmări să acopere aspectele problematice semnalate de respondenți.

În orice caz, câteva principii generale pot fi evidențiate încă de pe acum. Solicitarea ANCOM de blocare a accesului utilizatorilor finali la anumite resurse de numerotație va reprezenta o excepție, iar nicidecum regula, adoptarea măsurii impunându-se doar dacă nu există alte mijloace eficiente pentru atingerea aceluiași obiectiv, respectiv combaterea fraudelor sau abuzurilor realizate prin intermediul unor resurse de numerotație. În principiu, solicitarea de blocare se va referi nu numai la abonații proprii, ci la toți utilizatorii finali care beneficiază de servicii de voce prin intermediul unei rețele publice de comunicații electronice. În ceea ce privește înțelesul noțiunilor de „fraudă” și „abuz” se vor avea în vedere definițiile existente în legislația națională în vigoare, cum ar fi spre exemplu prevederile art. 4 alin. (1) pct. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011. De asemenea, celeritatea punerii în aplicare a unei astfel de măsuri asigură eficiența ei, iar în acest context necesitatea existenței unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pare, cel puțin la o primă analiză, nerezonabilă. Măsura ar trebui să se refere la numerotație sau servicii concrete, nefiind conformă, spre exemplu, o solicitare de blocare a accesului utilizatorilor finali la o întreagă categorie de resurse de numerotație. Nu în ultimul rând, veniturile relevante care trebuie a fi reținute nu pot fi indicate precis la acest moment, însă finalitatea unei astfel de măsuri este aceea de a bloca accesul celui care realizează fraude prin intermediul unor resurse de numerotație la sursa de finanțare, esențială continuării activității ilicite.

6. Încheierea contractelor pentru serviciile furnizate prin intermediul cartelelor preplătite sau al altor mijloace de plată asimilate

Doi dintre respondenți solicită completarea pct. 33 din proiectul de decizie supus consultării publice, care vizează modificarea pct. 3.12.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, în sensul instituirii ca excepție de la obligația furnizorului de servicii de comunicații electronice destinate publicului de a încheia, în anumite condiții, contracte cu utilizatorii finali a situației în care serviciile sunt furnizate prin intermediul cartelelor preplătite sau al altor mijloace de plată asimilate. În sprijinul solicitării lor respondenții invocă prevederile art. 51 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 unde ar fi menționată o astfel de excepție.

ANCOM face precizarea că dispozițiile art. 51 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 stabilește condițiile în care trebuie încheiate contractele cu abonații pentru a beneficia de servicii de acces și conectare la rețele publice de comunicații electronice ori de servicii de comunicații electronice destinate publicului, cu excepția celor privind serviciile furnizate prin intermediul cartelelor

preplătite sau al altor mijloace de plată asimilate, condițiile pentru acestea din urmă fiind reglementate la art. 51 alin. (5) din acest act normativ.

Or, din dispozițiile art. 51 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 rezultă că furnizorii trebuie să pună la dispoziția utilizatorilor de cartele preplătite condițiile generale privind furnizarea serviciilor în scris, pe hârtie sau pe alt suport durabil. Însă, condițiile generale, care se pun la dispoziția fiecărui utilizator în parte, reprezintă tot un contract, standard, la care aceștia aderă încă din momentul achiziționării cartelei.

Astfel, spre deosebire de prevederile art. 19 alin. (3) din Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, republicată, act normativ abrogat prin intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, care nu impuneau în sarcina furnizorilor obligația de a pune la dispoziția fiecărui utilizator în parte condițiile generale, fiind suficientă doar publicarea acestora pe pagina de internet, potrivit dispozițiilor în vigoare, achiziționarea de servicii de comunicații electronice, chiar și prin intermediul cartelelor preplătite, presupune producerea unui înscris, fie pe hârtie, fie electronic, aspect reflectat de către ANCOM în proiectul de decizie supus consultării publice.

În aceste condiții ANCOM subliniază că prevederile pct. 33 din proiectul de decizie supus consultării publice au fost redactate având în vedere, în mod cumulativ, dispozițiile art. 51 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, stabilind regula care decurge din dispozițiile legislației primare, respectiv că furnizorul de servicii de comunicații electronice destinate publicului este obligat să încheie contracte cu utilizatorii finali, în sensul producerii unui înscris, indiferent dacă plata se realizează înainte sau după furnizarea serviciilor.

Pe cale de consecință, observația respondenților, luând în considerare că se fundamentează exclusiv pe prevederile art. 51 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ignorând dispozițiile art. 51 alin. (5) din același act normativ, nu poate fi primită de către ANCOM.

Totuși, pentru a facilita înțelegerea textului propus pentru pct. 3.12.2. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 ANCOM a realizat anumite completări minore ale acestuia în acord cu dispozițiile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

7. Asigurarea accesului nediscriminatoriu la servicii de comunicații electronice

Unul dintre respondenți susține că impunerea obligației prevăzute la propunerea de text pentru pct. 3.13.1. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, ca furnizorul de servicii de comunicații electronice destinate publicului să nu refuze accesul utilizatorilor finali la serviciul de comunicații electronice decât din motive obiective, temeinic justificate nu ar avea un temei legal corespunzător în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011. De asemenea, doi dintre respondenți solicită ANCOM să definească sintagma de „motive obiective, temeinic justificate” și să prezinte exemple în acest sens.

În ceea ce privește temeiul legal al propunerii de text pentru pct. 3.13.1. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, facem precizarea că acesta rezidă în cuprinsul prevederilor art. 8 alin. (2) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, coroborate cu dispozițiile art. 6 alin. (2) lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare. Impunerea unei obligații de nediscriminare a utilizatorilor finali, în ceea ce privește accesul acestora la serviciile de comunicații electronice puse la dispoziția publicului, prin intermediul unei oferte și al unor condiții standard de încheiere a unui contract în acest sens, reprezintă

un mijloc adecvat prin care ANCOM asigură protejarea intereselor utilizatorilor finali și a posibilității acestora de a utiliza servicii potrivit propriilor decizii.

De altfel, o prevedere similară cu cea propusă prin proiectul de decizie supus consultării publice este în vigoare și în prezent, singurul element de noutate adus de propunerea de text pentru pct. 3.13.1. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 constând în adăugarea sintagmei „obiective” pentru a sublinia faptul că furnizorul de servicii de comunicații electronice destinate publicului nu-și poate întemeia decizia de a refuza accesul utilizatorilor finali la serviciile respective altfel decât invocând motive fundamentate, temeinic justificate.

Referitor la motivele obiective de refuz al accesului utilizatorilor finali la serviciile de comunicații electronice, ANCOM subliniază că acestea se determină, de la caz la caz, de către destinatarul normei juridice în cauză, iar complexitatea situațiilor de fapt care pot apărea nu permite o definiție satisfăcătoare a acestui concept. De asemenea, ANCOM nu este în măsură la acest moment să prezinte exemple concrete și neechivoce de motive obiective de refuz al accesului utilizatorilor finali la serviciile de comunicații electronice, întrucât caracterul de legitimitate al unui refuz depinde foarte mult de circumstanțele concrete de fapt, neputând fi indicate exemple tipice în acest sens.

8. Definirea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului incluse în fișa de descriere a rețelelor și serviciilor

Unul dintre respondenți consideră necesară definirea serviciilor incluse în fișa de descriere a rețelelor și serviciilor pentru a facilita completarea notificării și a evita colectarea ori publicarea unor informații eronate.

Categoriile de rețele publice de comunicații electronice și tipurile de servicii de comunicații electronice destinate publicului, care apar în fișa de descriere a rețelelor și serviciilor, sunt definite în materialele și legislația de specialitate, la nivel internațional, european, precum și la nivel național, inclusiv prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 și legislația secundară adoptată de-a lungul timpului de către ANCOM.

Având în vedere că acești termeni sunt deja definiți prin alte acte normative, ANCOM nu consideră necesar să preia aceste definiții ori să redefinească tipurile de servicii de comunicații electronice prin proiectul de decizie supus consultării, cu atât mai mult cu cât, din experiența acumulată de către ANCOM, terminologia din fișa de descriere a rețelelor și serviciilor, respectiv Anexa nr. 3 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, nu a fost de natură a crea dificultăți de înțelegere pentru solicitanți.

În subsidiar, referitor la colectarea și publicarea informațiilor, precizăm că în cadrul deciziei specifice de raportare a unor date statistice există o paletă de indicatori mult mai largă, în care fiecare dintre aceștia se regăsește explicat detaliat, și care, din perspectiva ANCOM, nu poate conduce la o interpretare eronată din partea furnizorilor.

9. Serviciul de retransmisie a serviciilor de programe media audiovizuale liniare către utilizatorii finali prin intermediul internetului

Unul dintre respondenți a solicitat Autorității să ia măsuri, semnalând faptul că retransmisia de servicii de programe prin intermediul internetului s-ar afla în afara cadrului de reglementare, singurul protejat prin actele normative fiind distribuitorul de servicii pentru retransmisia care nu este realizată prin rețele de calculatoare/internet, invocând însă

ca temei legal dispozițiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare.

Actul normativ invocat de către respondent, Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, reglementează dreptul de autor asupra unei opere literare, artistice sau științifice, precum și asupra unor alte opere de creație intelectuală, și nicidecum domeniul comunicațiilor electronice, care este reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 ori cel al audiovizualului, reglementat prin Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Iar conform art. 1 pct. 10 din Legea nr. 504/2002, **retransmisia** reprezintă „*captarea și transmiterea simultană a serviciilor media audiovizuale liniare, furnizate de radiodifuzori și destinate recepționării de către public, prin orice mijloace tehnice, în integralitatea lor și fără nicio modificare a conținutului*”.

Având în vedere că aceste dispoziții care reglementează sfera audiovizualului conferă posibilitatea captării și transmiterii conținutului prin orice mijloace tehnice și tehnologii, fără nicio excepție sau limitare, ANCOM nu poate îngrădi prin deciziile emise accesul la o piață competitivă și în deplină ascensiune, impunând restricții pentru retransmisia serviciilor de programe media audiovizuale liniare către utilizatorii finali prin intermediul internetului.

10. Alte observații

Utilizarea în proiectul de decizie a unor dispoziții legale ce se regăsesc în alte acte normative din domeniul comunicațiilor electronice

Decizia președintelui ANCOM nr.338/2010 care va fi modificată și completată prin proiectul de decizie supus consultării publice, stabilește procedura de autorizare, precum și condițiile în care furnizorii beneficiază de regimul de autorizare generală, drepturile și obligațiile ce derivă din calitatea de furnizor de rețele sau de servicii de comunicații electronice. Având în vedere obiectul deciziei privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelor și a serviciilor de comunicații electronice, ANCOM a apreciat oportună preluarea și includerea în proiectul Autorizației generale a unor dispoziții generice privind reglementări specifice, care sunt stabilite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, cum ar fi cele din sfera securității și integrității rețelor și serviciilor de comunicații electronice, furnizarea rețelor și a serviciilor de comunicații electronice în situații deosebite, în scopul de a îngloba în acest act normativ drepturile și obligațiile furnizorului de rețele sau de servicii de comunicații electronice, pentru a facilita aducerea informațiilor relevante la cunoștința publicului și pentru a supune atenției furnizorilor îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor care decurg din dispozițiile legale în vigoare în domeniul comunicații electronice. Astfel, ANCOM a selectat în Autorizația generală, chiar dacă aceasta a presupus și o preluare a unor dispoziții din legislația primară, în principal obligațiile reprezentative sau cu un impact semnificativ, considerând că acestea trebuie cunoscute de către solicitanți chiar înainte de dobândirea calității de furnizor.

Unul dintre respondenți a semnalat faptul că propunerile de text pentru art. 16 alin. (3) și (4) din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 ar trebui să înlocuiască dispozițiile art. 16 alin. (1) și (2) din același act normativ.

În primul rând, ANCOM precizează că normele de tehnică nu permit modificarea și completarea unor dispoziții tranzitorii care între timp și-au produs efectele, așa cum este cazul prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010.

În alt doilea rând, propunerile de text pentru art. 16 alin. (3) și (4) din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 nu urmăresc o renotificare generală a tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice destinate publicului, ci reglementarea unei situații particulare care a rezultat din cadrul privind utilizarea resurselor de numerotație.

Anumite servicii de comunicații electronice destinate publicului asigurate prin intermediul unor resurse de numerotație nu se încadrează strict în definiția serviciului de telefonie destinat publicului, în sensul art. 4 alin. (1) pct. 36 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Aceste servicii de comunicații electronice destinate publicului, care nu sunt servicii de telefonie, dar pentru care se acordă resurse de numerotație sunt expres indicate la pct. II lit. a) din Anexa nr. 2 la Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației nr. 2896/2007 privind procedura de solicitare și emitere a licențelor de utilizare a resurselor de numerotație, cu modificările și completările ulterioare. Prin proiectul de decizie supus consultării publice ANCOM a inclus aceste servicii de comunicații electronice destinate publicului și la pct. B.6.2 din Anexa nr. 3 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 pentru a exista o concordanță între regimul de autorizare generală și regimul alocării de resurse de numerotație. În consecință, cei care în prezent dețin licență de utilizare a resurselor de numerotație pentru servicii de comunicații electronice care permit servicii de voce sau servicii de comunicații electronice care permit accesul la servicii de conținut vor fi obligați ca până la data de 31 decembrie 2013 să completeze în mod corespunzător și fișa de descriere a rețelilor și serviciilor, sub sancțiunea încetării dreptului de a furniza aceste servicii, și pe cale de consecință a dreptului de utilizare a resurselor de numerotație pentru care au fost acordate.

În orice caz, pentru a facilita înțelegerea obligației care incumbă furnizorilor, ANCOM a decis reformularea propunerii pentru art. 16 alin. (3) și (4) din Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010, după cum urmează:

„(3) Până la data de 31 decembrie 2013, toți furnizorii care asigură servicii de comunicații electronice care permit servicii de voce, respectiv servicii de comunicații electronice care permit accesul la servicii de conținut, prin intermediul unor resurse de numerotație acordate prin licență au obligația de a completa în mod corespunzător și de a transmite fișa de descriere a rețelilor și serviciilor (anexa nr. 3).

(4) Netransmiterea fișei de descriere a rețelilor și serviciilor (anexa nr. 3) în termenul și în condițiile prevăzute la alin. (3) determină încetarea dreptului de a furniza servicii de comunicații electronice care permit servicii de voce, respectiv a dreptului de a furniza servicii de comunicații electronice care permit accesul la servicii de conținut.”

De asemenea, având în vedere dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare, ANCOM propune modificarea pct. 3.6.1. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANCOM nr. 338/2010 pentru ca acesta să reflecte dispozițiile din legislația primară, după cum urmează:

„3.6.1. Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului este obligat să respecte prevederile privind modul de efectuare a prelucrării datelor cu caracter personal legate de furnizarea de servicii de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul rețelilor publice de comunicații electronice, inclusiv al rețelilor publice de comunicații electronice care presupun dispozitive de colectare a datelor și de identificare, potrivit Legii privind datele personale.”

Modificarea dispozițiilor cuprinse la pct. 1.2. din Anexa nr. 2 la autorizația generală („Condiții tehnice și de compatibilitate electromagnetică impuse rețelelor de comunicații electronice constituite total sau parțial din cablu coaxial, destinate retransmisiei serviciilor de programe audiovizuale și/sau serviciilor de transmisiuni de date și acces la internet”)

Având în vedere că anumite echipamente și dispozitive sunt excluse din domeniul de aplicare a Directivei 2004/108/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la compatibilitatea electromagnetică și de abrogare a Directivei 89/336/CEE, iar aici ne putem referi cu precădere la cele conținând componente electronice inactive (pasive), care îndeplinesc cumulativ cele două condiții de excludere naturală în termeni de compatibilitate electromagnetică, respectiv:

a) prezintă caracteristici fizice intrinseci de natură a le face incapabile să genereze sau să contribuie la emisiile electromagnetice care să depășească un nivel ce permite echipamentelor de radio și de telecomunicații, respectiv altor echipamente să funcționeze după cum este prevăzut, și

b) funcționează fără deteriorare inacceptabilă în prezența perturbației electromagnetice existente în mod normal în mediul înconjurător destinat acestora,

ANCOM propune modificarea textului de la pct. 1.2. din Anexa nr. 2 la autorizația generală, după cum urmează:

"1.2. Echipamentele și dispozitivele utilizate pentru recepția, prelucrarea și distribuția semnalelor în sisteme de distribuție prin rețele de comunicații electronice trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 982/2007 privind compatibilitatea electromagnetică."